

IZHAJA VSAK DAN

tudi ob nedeljah in praznikih ob 5., ob ponedeljkih ob 9. zjutraj. Posamične števe se prodajajo po 3 nvč. (6 stot.) v mnogih tobakarnah v Trstu in okolici. Gorici, Kranju, Št. Petru, Postojni, Sežani, Nabrežini, Sv. Luciji, Tolmini, Ajdovščini, Dornbergu itd. Zastarele števe po 5 nvč. (10 stot.).

GLASI SE RAČUNAJO NA MILIMETRE v širokosti 1 kolone. CENE: Trgovinski in obrtni oglasi po 3 st. mm, smrtne, zahvale, poslanice, oglasi denarnih savodov po 20 st. mm. Za oglase v tekstu lista do 5 vrst 20 K. vsaka nadaljna vrsta K 2. Mali oglasi po 4 stot. beseda, najmanj pa 40 stot. Oglase sprejema Inzeratni oddelk uprave „Edinosti“. — Plačuje se izključno le upravi „Edinosti“. — Plačljivo in uročljivo v Trstu.

EDINOST

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

NAROČNINA ZNAŠA

za celo leto 24 K, pol leta 12 K, 3 mesece 6 K; na naročbe brez doposlane naročnine, se uprava ne ozira. Naročnina na nedeljske izdatke „EDINOSTI“ stane: za celo leto Kron 5.20, za pol leta Kron 2.60.

Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Nefrankevana pisma se ne sprejemajo in rekopis se ne vrača.

Naročnino, oglašje in reklamacije se pošiljati na upravo lista.

UREDNIŠTVO: ulica Giorgio Galatti 18 (Narodni dom)

Izdajatelj in odgovorni urednik ŠTEFAN GODINA. Lastnik konsorcij lista „Edinost“. — Natisnila Tiskarna „Edinost“ vpisana zadruga z omejenim poročstvom v Trstu, ulica Giorgio Galatti št. 18.

Poštno-hranilnični račun št. 841-652. TELEFON št. 11-57.

BRZOJAVNE VESTI.

Hrvatski sabor.

ZAGREB 31. Na današnji seji sabora je bilo prečitanih mnogo prošenj za izročitev več poslancev. Število poslancev, katerih izročitev se zahteva, je toliko, da so s klopi vseh strank zadoneli kliči: To je pač ves sabor! (Veselosť in hrup). Nato je čista stranka prava vložila 19 nujnih predlogov. (Klici pri večini: To je obstrukcija! To je naperjeno proti volilni reformi!)

Posl. Horvat je dobil besedo k poslovniku in skušal dokazati, da se imajo po poslovnem redu hrvatskega sabora nujni predlogi vedno stavljati v razpravo pred prehodom na dnevni red.

Predsednik se je skliceval na dosedanje prakso, po kateri se je nujne predloge razpravljalo vedno še le po dnevnem redu. O tem se je razvila daljša debata, tekoma katere je prišlo ponovno do spopadov med večino in čisto stranko prava. — Govorniki čiste stranke so govorili za to, da se o nujnih predlogih razpravlja takoj. Posl. Frank je imel obstrukcijski govor.

Kralj Peter na Rumunskem.

BUDIMPEŠTA 31. Kralja Petra je v Reni, ko je ostavil ruska tla, pozdravil zastopnik kralja Karola in rumunske vlade; istotako v Samoriku, kjer je kralj ostavil rumunska tla in odpotoval v Sofijo in Carigrad.

Novo italijansko ministerstvo.

RIM 31. Agencija Stefani je priobčila oficijelno ministersko listo, ki je identična z ono, sporočeno včeraj. Listnico za poljedelstvo prevzame Raineri. Novi ministri bodo zapriseženi danes zvečer.

GRŠKA.

BEROLIN 31. Iz Aten brzojavljajo, da se prestolonaslednik Kostantin čim prej vrne v Atene. Prebivalstvo v Patrasu, kjer se izkrca, mu hoče prirediti navdušen vsprejem.

Razpust vojaške lige.

ATENE 31. Zapisnik, podpisan od vojaške lige, izjavlja izrecno, da se vojaška liga razdruži, da odveže nje člene od častne besede dane dne 28. avgusta minolega leta.

Listi priobčujo izjavo vojaške lige, v kateri se na kratko opisuje delovanje lige in toži o težavah, s katerimi se je imela borila liga. Izjava zaključuje z nastopnimi besedami: Ker zahteva blagor dežele, da se armada povrne k svojim opravičnim, smatra vojaška liga po razglasu kraljevega poročila o sklicanju narodne skupščine svojo nalogo kakor dovršeno. Opozarja pa na narod za bodočnost in se nada, da ostane armada tudi po razpustu lige čuvarica časti in idealov naroda.

Angleška spodnja zbornica.

LONDON 31. Spodnja zbornica je nadaljevala razpravo o resolucijah glede gornje zbornice.

Bruhanje Etne.

CATANIA 31. Ker Etna močnejše bruha, je lava prodrla v smeri proti vasi Borello, od katere je oddaljena 2 kilometra. Prebivalstvo v Borellu je vzemirjeno.

Žrebanje.

DUNAJ 31. (Turške srečke) Glavni dobitki 400.000 frankov je zadela št. 914.832, drugi dobitki 32.000 frankov, št. 1.480.093; 10.000 frankov ste zadeli št. 670.873 in št. 1.053.036.

PODLISTEK.

J. Runar.

Brez cilja.

Vsako leto sem prišla k teti na počitnice v lep, vinoroden kraj. Hiša njena je stala pod gričem, na katerega sem vsako jutro hodila na izprehod. Sedela sem na parobek pod vrhom in gledala v dolino, vzbujajočo se ravno iz sna. Vinski griči pa, ki so jo obdajali, so se že svetili v jutranjem solncu. Tako prijetno in mehko je bilo vse okrog in lepota se je naseljala v mojo dušo, ki je sanjala še nežnejše in milejše sanje nego oni lepi, v jutranji rosi svetlika-joči se griči in vabljive zidanice na njih. Ta sveži, opojni zrak, to raznoglasno brenčanje in cvrčanje, te lepe melodije ptic so me tako omamile in potopile v sanje, da sem pozabila vse in sanjala bi vedno, vedno, brez konca.

Katastrofa v Oeköritu.

SATMAR-NEMETI 31. (Ogr. biro) Od oseb, ki so se povodom požara minole nedelje opekile, je danes predpoldne umrlo drugih 11 oseb za opeklinami. Pokopljejo jih še danes. Neki kmet, imenom Josip Olah, katerega žena, sin in dve hčeri so našli smrt v gorečem skednju, je zblaznil.

BUDIMPEŠTA 21. (Ogr. biro) Predsednik francoske republike Fallieres je brzojavno sporočil cesarju svoje sožalje povodom grozne nesreče v Oeköritu.

BUDIMPEŠTA 31. Obširno poročilo podžupana Szatmarske županije na ministra za notranje stvari o požaru v Oeköritu pravi, da je uradno ugotovljeno, da je izgubilo življenje deloma v gneči deloma v ognju 229 prebivalcev občine in 46 unanjih. Težko se je opeklo 60 oseb. Od teh jih je 23 u-

mrlo za opeklinami; sedaj se jih zdravi še dvajset, toda tudi teh ne bo možno rešiti.

Zima v spomladi.

DUNAJ 31. Tukaj je padlo snega meter na visoko.

GORICA 31. Danes se je pojavila tukaj strašna burja, ki je nekaj nenavadnega za Gorico. Ljudje si ne upajo skoraj na ulico. Burja meče s streh opeke in je napravila škodo pri raznih hišah ter pobila šipe. Po gorah sneži. Popoldne je naletaval v Gorici sneg. Škoda na sadju bo zelo velika.

Burja na Reki.

REKA 31. (Ogr. biro) Tukaj razsaja že več dni silna burja, po gorah je zapadel sneg. Kras in Učka sta pokrita z debelim snegom.

Burja preobrnila železniški vlak.

Trije mrtvi in osemnajst ranjenih.

Po lepih velikonočnih praznikih, se je v torek večer kar naenkrat preobrnilo vreme. V sredo in včeraj pa je pihala burja, kakršne smo pač navajeni tam okoli novega leta, a nikakor na zadnja dneva marca. Višek pa je dosegla burja včeraj popoldne, kdor ni bil naravnost prisiljen iti ven na prosto, je ostal lepo doma za toplo pečjo ali ognjiščem. Okoli nove postaje in v prosti lukii je razkrilo več streh, a na raznih krajih mesta je ponesrečilo več oseb.

Preobrnila železniški vlak pri Miljah.

Malo pred peto uro popoldne pa smo doznali, da je burja preobrnila pri Miljah vlak istrske železnice, ki odhaja iz Trsta v Buje ob 3.10 pop.

Eden naših sotrudnikov se je podal takoj na državni kolodvor, da bi doznal kaj natančnejega. Istodobno z našim poročevalcem je prišel na kolodvor tudi voz rešilne postaje s potrebnimi zdravili in obvezili. Ob petih in en četrť je že odšel na mesto nesreče poseben vlak z železniškimi uradniki, zdravniki in postrežniki rešilne družbe. Ker je bil vlak, ki je odšel na mesto nesreče določen le za uradno osobe in zdravnike, je naš sotrudnik hotel najeti izvoščeka, da bi ga peljal do tam. Edini izvošček pa, ki se je nahajal takrat na državnem kolodvoru, je izjavil, da ne gre v Milje za 1000 kron. Ni torej kazalo drugo, ko poizvedovati na kolodvoru samem.

Zavirač, ki se je privezal na voz.

Kakor vsak dan, je odšel tudi včeraj popoldne vlak, ki odhaja proti Bujam ob 3.10 pop. točno ob določenih uri iz Trsta.

V vlaku je bilo 180 oseb. Za slučaj burje je predpisano, da mora biti pripet na koncu vlaka voz, naložen z gramozom, oziroma kamenjem, da tako težina stroja in zadnjega voza ovira preobrnitev vlaka. Tako je bilo tudi včeraj. No kljub temu bi prometno vodstvo pri tako izredno močni burji ne bilo smelo pustiti vlaka iz postaje. Kako moč je imela burja, dokazuje najbolje okolnost, da se je zavirač privezal na zadnji, z gramozem naložen voz! Zato moramo pač reči, da je zagrešilo prometno vodstvo in najmilejše rečeno — veliko lahkomišljenost s tem, da je pustilo vlak ob takih razmerah iz postaje in postavilo tako v nevarnost življenje in zdravje podrejenega železniškega osobja in potnikov.

Kako se je zgodila nesreča?

Do postajališča Monte Castiglione in Žavelj je šlo vse gladko. 100 metrov pred

postajo Milje pa je vlak prišel na nekem ovinku v vrtnice, ki je vzdignil v zrak prtljajni voz, ki se je nahajal tik za strojem. Takoj za tem je skočil iz tira tudi stroj. V hipu so ležali tudi vsi drugi vozovi v jarku. Med potniki je nastal prestrašen krik, a takoj za tem stokanje ranjenecv.

Od železniškega osobja ni bil nihče ranjen. Od potnikov so trije mrtvi, katerih dosedaj ni bilo mogoče identificirati. Ranjenih je bilo 18, deloma težko, deloma lahko, ki so se pustili obvezati. Poleg teh je lahko ranenih še več drugih, ki si pa niso pustili obvezati ran. Mrtvece so pustili v Miljah, dočim so ranjeni in ostali potniki nadaljevali vožnjo proti Kopru, na vlaku, ki je prišel s Kopra nasproti.

Kdo je kriv nesreče?

Rekli smo že, da zadene krivdo na nesreči prometno vodstvo, ki je dopustilo, da je vlak kljub strašni burji, ki je razsajala, odšel iz postaje. Poleg tega pa bi trebalo postaviti na zatožno klopi tudi one, ki so si izmislili to najbolj neumno železnico na svetu. Vsi ljudje, ki poznajo moč burje, ki razsaja posebno tam okoli Žavelj, so pripovedovali, da bo ta ozkotirna železnica le igračka za burjo. Se normalnotirna železnica je na Krasu zavarovana s posebnimi lesenimi in kamnitimi stenami, a v Istri naj bi kljubovala ozkotirna železnica burji, ki ni nič manjša, ali morda celo večja, nego ona na Krasu. Toliko za danes.

Danes se poda naš poročevalec na lice mesta da poizve več podrobnosti in prinesemo jutri natančnejše poročilo.

Ponesrečeni imajo pravico zahtevati odškodnino!

Pristaviti nam je še, da imajo na podlagi zakona od 5. III. 1869 drž. zak. št. 27, vsi poškodovani in oni svojci smrtno ponesrečenih, za katere so ti skrbeli ali jih podpirali ali ki trpe v obče kako škodo, pravico zahtevati odškodnino od železnice. Po omenjenem zakonu je namreč železnica dolžna povrniti vsako škodo, ki ne nastane zbog višje sile (vis major). O kaki višji sili, katere železnica ne bi bila mogla preprečiti, pa tu ne more biti govora. Pred vsem bi bila morala napraviti železnica potrebne planke, ki smo jih omenili že zgoraj, ki jih pa železniška uprava iz nemarnosti ali ne na pravem mestu porabljenosti štediteljnosti ni napravila, a drugič je prometno vodstvo prav dobro znalo, da se je že enkrat dogodila taka nesreča, da je burja preobrnila

vlak v bližini Žavelj in baš zbog tega vlaki dostikrat niso vozili, ko je pihala huda burja. Zakaj je bilo treba ravno včeraj odstopiti od tega pravila?

Podrobnejši podatki. — Mrtvi in ranjeni.

Med mrtvimi je bilo mogoče identificirati sodnika Simčiča iz Kopra. Nesrečež je imel včeraj uradni dan v Dolini in je vstopil ob 3.36 na Monte Castiglione. Četrť ure pozneje pa je bil mrlič!

Težko ranjen na glavi je redar Dornoto, ki se je vozil na dopust. Lep dopust tudi to! Tega in dve težko ranjeni ženski so spravili v Koper, 15 ranjenih, medtemi 5 težko, je ostalo v Miljah.

Enega ranjenih so spravili v Trst. To je Ivan Kolenc, pevec, star 33 let. Dobil je razne poškodbe in leži v bolnišnici.

Uradni komunikacije

Uradni komunikacije o nesreči glasi sledeče: Današnji vlak lokalne železnice Trst-Poreč, obstoječ iz 6, s 180 potniki zasedenimi vozovi je pograbil pri postajališču Milje izredno močan sunek burje in ga prevrgel. Pri tem so bili tri potniki ubiti, tri težko in dvanajst lahko ranjenih. Uvedena je bila takoj pomožna akcija. Dva pomožna vlaka, od teh eden iz Trsta, drugi iz Kopra, so odšli takoj na mesto nesreče. Ranjenci so bili spravljani kljub slabemu vremenu hitro na varno in odpremljeni v Gorico.

Na mesto nesreče so došli hitro c. kr. namestnik princ Hohenlohe, c. kr. policijski ravnatelj dvorni svetnik Manussi in vodilni funkcionarji c. kr. državnih železnic. Celotno rešilno akcijo je vodil podravnatelj drž. železnice vladni svetnik dr. Auředniček.

Na delni črti Trst—Koper ostane promet do nadaljnjega ustavljen.

Zima v pomladi.

Burja. — Po zimi smo opetovano pisali o pomladi v zimi, a sedaj moramo pisati o zimi v pomladi. Po celi srednji Evropi je snežilo, in sneg je povzročil veliko škodo na polju. Pri nas pa je te dni in posebno včeraj razsajala burja, kakršne ni bilo celo zimo. Za pravo smo že dobili zimo. Včeraj jutro je med 6. in 7. uro dosegla burja 76 km, ob 8. uri je padla na 74 metrov, a ob 9. uri je znašala že 80 kilometrov. Ob 10. je znašala brzina že 87 km, ob 11. uri 90 in opoldne že 96 km. Najhitrejši sunek je znašal 124 km. Glasom poročila tukajšnje meteorološke postaje je sedanje živahno gibanje atmosfere pripisati vladajoči neenaki razdelitvi zračnega tlaka v Evropi. Mejem, ki se čita na norveškem obrežju Severnega morja maksimum 781 mm, vlada na tirenskem morju do srednje Adrije povprečni minimum zračnega tlaka 754 mm. Centrum te depresije se utegne nahajati v Toskanskem in znašati 752 mm. V južni Dalmaciji pa vlada močna burja.

V naslednjem podajemo poročilo o včerajšnjih nesrečah.

Morje je bilo silno razburkano. Peneče se valovje je butalo visoko ob nabrežje. Vsi pomoli so bili preplavljeni. Pogled na belopeneče se morje je bilo krasno v njegovi grozi.

Več parnikov je bilo v veliki nevarnosti. Burja je bila tako silna, da je pretrgala vrvi in butnila ladje ob nabrežje. Parnik „Baron Call“, ki je predvčerajšnjem pripeljal v Trst udeležnike dunajskega vseučilišnega študijskega potovanja in je bil zasidran ob pomolu Sv. Karla, je silna burja pihala stran od nabrežja, mu pretrgala vrvi, s katerimi

a vsaki dan se nama je zdelo lepše, vsaki dan je bilo kaj novega, kar preje nismo zapazili. Vsaki dan je sijalo isto solnce, toda svoje žarke je pošiljalo vedno drugače, vedno spretnije, vsaj nama se je zdelo tako. Megle pa so se vlačile po dolini vedno počasni in zaspano. In jeseni, ko sem odhajala, so rumeneli listi in grozdje je zorelo po goricah.

Bratranec pa je bival najraje sam. Postal je zamišljen in nič več nas ni izpraševal, nič več pripovedoval. Nezaupen je bil in če smo ga izpraševali po vzroku, je postal mračen, zlovoljen, včasih celo surov. Govoril je z vsemi le potrebno, odgovarjal kratko in se izogibal vseh. Veselje do učenja je izgubil, nič več ni mislil postati doktor, kar nam je tudi povedal. Stariši so začetkoma mislili, da to preide, a videli so, da je vedno slabše z njimi. Vse njihovo upanje, da bo njih sin doktor, je izgubilo. Pred njimi je bila podoba strtega mladčnika, ki mu sami niso znali dati pomoči. Teta je mene prosila pomoči, toda nič nisem spravila iz njega. Uvidela sem, da ga le dražim s svojimi vprašanji in da se mi vedno bolj odtuja, čim bolj se mu hočem

bližati. Vso svojo žalost je skrival pred nami, kolikor je bilo možno, in se delal le nevoljnega in jeznega, da smo mislili, da nas ne trpi. Ampak videli smo žalostni izraz v njegovem očesu in vedeli, da trpi sam.

Čudila sem se tej nenadni izpremembi; toda teta mi je povedala, da je že prej opazila, da postaja žalosten in se smeje le prisiljeno. Vse svoje tovariše je zapustil in sam hodil okrog. Včasih ga je videla sedeti v gozdu z podprto glavo po več ur. Tedaj bi najraje stopila tja in ga objela, prosila ga odkritosrčnosti in zaupanja. Spomnila se je njegovih mračnih, nezaupnih pogledov in odšla je in se zjokala v materinski uza-ljenosti.

Nekaj neznanega je prišlo v to krasno otroško dušo, polno usmiljenja in ljubezni do sveta. Spoznanje nevrednosti, da, nevrednega sveta te velike, čiste ljubezni, zakaj drugačen bi moral biti svet, tak, kakršnega si je predstavljala ta otroška, vendar razumna duša. Tedaj jo je svet hotel siloma vzeti v svojo sredo in vabljivo se jej je smehljaj. Toda spoznala ga je po smehu in tedaj je ponosno šla svojo pot. (Zvršetek pride.)

je bil privezan na pomol, s tako elementarno silo, da se je kameniti steber s svetilko, stoječi na glavi pomola, okoli katerega je bila ovita vrvi, kar razpolčil. Parnik je na srečo iz predvidnosti stal pod parom in se je rešil večje nezgode le s tem, da je odplul v odprto morje in se tam zasidral.

Lloydov parnik „Jason“ je tudi zgubil vrvi in ga je burja butala ob zraven v Saketi zasidran parnik „Leda“. Ta parnik je razvesil signal na pomoč. Priplul je rešilni parnik „Audax“; piloti so trdno privezali oba parnika.

V veliki nevarnosti je bila vojna jahta „Fantasie“, ki je bila zasidrana nedaleč od pomola Sanitā. Burja ji je pretrgala vse vrvi in jahta je postala igrača divjajoča burja. — Parnik „Audax“ je po dolgi borbi z divjim elementom privezal parnik na pomol in na „boje“ ter ga rešil preteče nevarnosti.

Tudi pri drugih ladjah je bilo treba pomoči pilotov. Promet male kabotaže je bil malone popolnoma prekinjen. Tudi veliki parniki so morali odložiti svoj odhod. Tako n. pr. parnik „Semiramis“, ki je imel odpluti v Aleksandrijo, in parnik „Amphitrite“, ki je moral včeraj odpluti z večjo družbo romarjev v Aleksandrijo.

Burja je po mestu provzročila tudi več nezgod. V 17 slučajih je morala intervenirati zdravniška postaja. Težko je bil ranjen pilot na pomolu sv. Karla, ki so ga zaboj podrl in ranili, ki jih je burja stresla dol z voza, zraven katerega se je nahajal. Na ga dunajskega dijaka, udeleženika študijskega potovanja, je burja vrgla v morje. Piloti so ga izveliki iz divjega morskega elementa.

Da je tuptam zletel kos opeke s katerega dimnika, ni ob taki burji nič čudnega. Hujša nezgoda bi se bila lahko pripetila v ulici Caserma nasproti redarstvenemu ravateljstvu, kjer je vsled silnega piša burje prišel kos strešnega okvirja na ulico.

Najbolj je razsajala burja v novi luki pri sv. Andreju. Tu je divji veter kar odpihlil streho električne centrale in lopo, kjer se zbirajo finančni stražniki. Ob 1. in pol uri so se tja podali ognjegasci, ki so poskusili preprečiti, da bi burja provzročila še večje nesreče in odkrnila še po koncu stoječe stene one lope.

Dnevne novice.

Stanje ranjenih ministrov na Ogrskem. Policijski zdravniki so ponovno preiskali rane ministrov Khuena in Serenya. Ker se iste niso zacelile tekom devetih dni, bo proti ranilcem vložen tožba radi težke telesne poškodbe.

Češka socijalna demokracija. V češki socijalni demokraciji se vrši že več let evolucija, ki stremi po popolni ločitvi in osamosvojitvi od nemške socijalne demokracije. Prvi korak k tej osamosvojitvi je bila ločitev od centralne strokovne komisije in ustanovitve posebne češke strokovne komisije v Pragi. Te praznike pa so imeli zastopniki stranke v Pragi posvetovanje, na katerem so razpravljali o sredstvih, s katerimi bi ubrali češko soc. demokratično organizacijo proti germanizacijskim težnjam nemškega strankinega vodstva na Dunaju.

To vodstvo je namreč odrekalo češki socijalno-demokratični stranki pravico do samostojnega zastopstva na mednarodnih kongresih. Priznavalo je samo samostojnost politične, a ne strokovne organizacije, ki naj ostane centralizovana na Dunaju. Na posvetovanju so sklenili, da se politična in strokovna organizacija združita v eno celoto, kakor del mednarodne socijalne demokracije, popolnoma neodvisen od dunajskega vodstva, ki je doslej samo oviralo razvoj češke socijalne demokracije ter jej zlasti v narodnih vprašanjih vezalo roke; zato je ta energičen korak popolnoma na mestu in moramo ga le pozdravljati.

Srbski princ Jurij bo v kratkem premeščen v Kruševac, kjer postane komandant 13. pešpolka.

Cesarske vojaške vaje se bodo letos vršile v Galiciji okoli Przemysla. Udeležijo se jih 6, 10, 11 zbor in del 5. zbora.

Stalni dopisnik „Ruskega Slova“ v Ljubljani. V torek je prišel v Ljubljano g. A. Zolotarev, dopisnik v Moskvi izhajajočega „Ruskega Slova“. G. Zolotarev se stalno nastani v Ljubljani kakor dopisnik svojega lista za avstrijski slovanski jug. „Rusko Slovo“ je eden največjih in najbolj razširjenih listov, izhaja namreč v 800.000 izvojih.

Znani grški upornik Tipaldos, ki je pobegnil iz Grške, se nahaja sedaj v Makedoniji in se tam bavi z organizacijo hajduških čet.

Češka katoliško-narodna stranka se je na svojem zboru, ki se je vršil za velikonočne praznike, prelevila v „krščansko-socijalno stranko“.

Kakor znano, je stranki že dolgo časa grozil razpor; sedaj je ta kriza rešena z zmago radikalnega strankinega krila, ki je vedno zahtevala to preobnovo, kateri je naklonjen tudi praški kardinal Skrbensky.

Domače vesti.

Politično društvo „Edinost“ vabi za danes dne 1. t. m. na sledeči seji: a) popol. ob 3. uri vse gg. člane volilnega odseka v Slav. Čitalnico;

b) ob 7. uri zvečer vse gg. odbornike na odborovo sejo v pisarni gg. dr. Slavika in dr. Gregorina.

Radi običnega zbora društva, ki se vrši v ponedeljek, prosimo vse gg. odbornike in njih namestnike, da se teh sej vdeležijo polnoštevilno.

Predsedništvo.

Naročnikom. Prosimo gg. naročnike, naj naročnino pravočasno obnove, da ne bo presledka v dostavljanju lista; posebno opozarjamo one, ki so z naročnino zaostali, naj nemudoma pošljejo zaostanek, ker drugače bomo primorani ustaviti jim list. V to svrhu prilagamo danes poštne položnice.

Uprava „Edinosti“.

Osebnost. — Ministerski svetnik v finančnem ministerstvu gosp. dr. Vladimir Globočnik pl. Sorodolski je imenovan sekcijem šefom in generalnim ravnateljem zemljiško-davčnega katastra.

Imenovanja v poštne stroki. Poštne koncipistoma sta imenovana poštne konceptna praktikantra dr. Božidar Maričić in dr. Jakob Agapito v Trstu.

Poštne vežbeniki so imenovani abiturienti: Josip Princič, Rajmund Modic, Josip Schiozzi, Ferdinand Vešnik, Peter Duncovich in absolvirana trgovska akademika Artur pl. Friz in Attilio Petracco.

Poroka. Dne 29. m. m. se je poročila v Nabrežini gospica Ida Nemec iz znane rodoljubne družine Nemceve, z gospodom Ivanom Žnidaršičem, profesorjem v Gorici. Bilo srečno!

Resnicoljubje italijanskega „katoliškega“ lista. — Pod tem naslovom piše „Naša Sloga“: Poznani prijatelj našega naroda, tržaški „L' Amico“, glasilo mladih italijanskih (svečeniških) reformatorjev in istomišljenik naših „klečepalov“, je priobčil pod naslovom: „Slovenci v novi luči“ vest, katere bi se sramovali tudi njegov drug, židovsko-liberalni „Il Piccolo“. V tej vesti laže drzno, da je vlada hotela uzeti na delo v novi svobodni luki pri sv. Andreju namesto tržaških delavcev skoro izključno slovenske delavce. Ta sovražna odredba da je izžvala v mestu silno nezadovoljstvo, ali po ustrajnem naporu da je vendar zadovoljeno Italijanom.

Vsakomur, ki sledi dogodkom v Trstu, je znano, da je bila vlada naložila upravi javnih skladišč, naj na delo v svobodni luki vzame tudi nekaj Slovencev in zdelo se je, da se tudi zadovolji tej pravični zahtevi, in to tem bolj, ker je bilo med slovenskim delavstvom tudi pripadnikov tržaške občine in ker so doslej delali v svobodni luki tudi italijanski delavci iz kraljevine.

„Katoliški“ (?) „L' Amico“ pa ne pozna v Trstu družih delavcev, nego italijanskih, in kar je najlepše, napisal je debelo laž, da se je hotelo namestiti skoro same slovenske delavce, dočim so tudi najradikalnejši italijanski listi javljali, da jih hoče vzeti kako tretjino vseh delavcev, ki so imeli tam delati.

Evo, tako ljubijo resnico, pravico in nas Slovence, katoliški duhovniki v uredništvu tistega pretvezno katoliškega lista!

Preganjanje narodnih kolkov. Prejeli smo:

Te dni sem poslal na poštne urad v Portorož več razglednic, kolekovanj z narodnimi kolki „Ptuj“. — Vrnili so mi jih z opazko, da je tak kolek prepoveden. Čital pa sem, da je sodnija preklecala prepoved rabe tega kolka in zato sem ga rabil. To tembolj, ker sem menil da bi mi družba — kar se je zgodilo ravno te dni — ne bila poslala tega kolka, če bi bil res prepovedan.

Želel sem, da jih moji sorodniki, znanci in prijatelji, dobe ravno za praznike. Pisal sem razglednice kasno v noči. Postopanje pošte pa pomenja dvadnevno zamudo. Je pač karakteristično to za avstrijske državne oblasti: pošto ravnateljstvo je pač hitelo z razglašanjem prepovedi, razsodbo ljubljanske sodnije, s katero so bili kolki zopet dovoljeni, jednostavno ignorirala to slavno pošto ravnateljstvo.

Veliko ogorčenje je provzročil „Slovenec“ članek o Cirilmetodariji. Povsod po slovenski zemlji, od velikega mesta do male vasice, da celo iz borgega gorskega sela se je vzdignil protest proti nečuvnemu napadu in povsod o vsaki priliki se je spominjalo in se še spominja naše prekorne družbe. Ni ga dneva, da ne bi prinašale novine izkazov daril. Od bogatina do reveža, od inteligenta do navadnega delavca in priprostega kmetiča; vsakdo polaga po svoji moči na žrtvenik domovine.

Tudi naše vrle „Sokolice“ so se pridružile obćemu protestu. Zato prirede v soboto dne 2. aprila plesni venček, katerega čisti dobiček je namenjen družbi sv. Cirila in Metod. Ples se bo vršil v društveni telovadnici. Plesovodja brat prof. I. Umek. Vstopnina 1 K toliko za gospode, kolikor za dame. Prosi se, da pridejo gospodje v črni, dame pa v plesni obleki. Ako bi kdo pomotoma ne dobil va ila, naj se oglasi pri vratarici „Nar. doma“, ali pa pri jedni izmed odbornic.

„Sokolice“ se niso ustrašile ne stroškov, ne truda; zato upamo, da se posebno bratje „Sokolci“ mnogoštevilno odzovejo povabilu naših požrtvovalnih gospic in tako pri-

pomorejo do dobrega finančnega vspeha. Čim večji dohodki, tem večji dobiček, tem več vdbi potem naša prekornostna šolska družba.

Otvoritev mednarodne telefonske proge Gorica-Kormin-Videm. Z današnjim dnem je predana javnemu prometu mednarodna telefonska proga št. 3887-7012 Gorica-Kormin-Videm. Ta proga obstoji iz nove zgradbe Kormin-Videm in iz delne, iz medmestne telefonske proge Trst-Tržič-Gorica-Kormin izločene proge Gorica-Kormin, katero se je pritegnilo v novo mednarodno progo v svrhu tega, da telefonski promet z Italijo ni vezan na omejene službene ure centrale v Korminu. Medmestna proga št. 3684 vsebuje torej tačas samo postaje Trst, Tržič in Gorico.

Za telefonski promet med Avstrijo in Italijo so merodajna določila opravnika, priklapljenega mednarodnemu brzojavnemu dogovoru Petrograjskemu (člen LXVIII), oziroma specialni dogovor, tičoč se avstro-italijanskega telefonskega prometa in istemu pripadajočega opravnika, pri čemer se povdarja, da so državni pogovori dopustni, da pa se doslej ni že dogovorilo o naročilih na nočne pogovore in o ustmenih prijavah pogovorov, ter da gre mednarodnim pogovorom prednost pred notranjimi pogovori iste vrste.

V ostalem veljajo tudi za mednarodni promet one določbe, ki obstoje v obče v medmestnem prometu.

Uradne ure zgoraj navedenih telefonskih central in javnih govorilnic so iste kakor za brzojavno službo.

Ustanovni shod podružnice CMD. v Trebčah se je vršil dne 19. marca t. l. ob mnogoštevilni udeležbi. Navzlic slabemu vremenu so bili prostori „Gospodarskega društva“ natlačeno polni. Prišlo je posebno veliko ljudi iz mesta in spod. okolice. Med udeleženci smo opazili med drugimi g. dež. poslanca dr. Pertota, g. Ponikvarjevo, več gg. učiteljev, akademikov in dr.

Gospod učitelj Bratoš, kakor sklicatelj, je pozdravil v prvi vrsti mnogoštevilne goste, v drugi domačine in pozivljaj slednje, naj se z vso vnemo oprimejo nove podružnice.

Na njegov predlog je bil izvoljen predsednikom shoda g. Luka Kralj. Po kratkem nagovoru je podal besedo gu. Bratošu, ki je v daljšem govoru razlagal pomen Ciril-Metodove družbe za obmejne Slovence. Omenjal je posebno „Slovenčev“ članek „Cirilmetodarija“, kateremu članku se imamo zahvaliti, da se danes ustanovlja tudi v Trebčah CM. podružnica. Povdarjal je težave, ki jih imajo slovenski otroci v mestu na obiskovanju tujejezičnih šol, ki jih morajo obiskovati radi pomanjkanja lastnih. Namen Ciril-Metodove družbe pa je ravno, da ustanovlja slovenskim otrokom šole tam, kjer jim jih v to poklicani faktorji nočejo dati. Mi Tržačani moramo biti CM. družbi še posebno hvaležni; saj trosi vendar za naše šolstvo vsako leto naravnost ogromne zneske. Dolžnost naša je torej, da družbi ne le vračamo te dobrote, ampak da jo po možnosti tudi zato primerno nagradimo.

Na to je prečital g. Bratoš pravila nove podružnice. Kakor druga točka dnevnega reda je sledila volitev odbora, v katerega so bili izvoljeni sledeči gospodje: Predsednik učitelj Fran Bratoš, podpredsednica učiteljica Antonija Pakiž, tajnik Anton Možina, njega namestnik Bernard Kralj, blagajnik Luka Kralj njega namestnik Lovrenc Kralj, pregledovalca Kralj Ivan in Čuk Fran.

Novoizvoljeni gospod predsednik se je zahvalil na izkazani mu časti ter je pozivljaj ostale odbornike in člane, naj mu stoje zvesto in vstrajno ob strani kakor sodelavci.

Na to se je priglasil k besedi g. učitelj Grmek iz Sv. Ivana. Govornik je slikal žalostne razmere, ki so vladale pred trinajstimi leti v Trebčah, ki so se pa v tem razmeroma kratkem času temeljito izpremenile. Zavednost Trebčevcev dokazuje že to, da so si danes ustanovili že peto narodno društvo. Želi novi podružnici mnogo sreče in napredka.

G. učitelj Trobec je vspodbujal domačine, naj se ničesar ne strašijo in jih je pozivljaj k vstrajnemu delu.

G. Grčić iz Padrič je omenjal nesramnega napada na družbo Sv. Cir. in Met. v ljubljanskem „Slovencu“ in pozivljaj novoizvoljeni odbor, naj skrbi za to, da se trebško ljudstvo natančno pouči o namenu in pomenu CMD. za Slovence.

Kakor zadnja se je priglasila k besedi, burno pozdravljena, gospa Karla Ponikvarjeva ter je v imenu Tržaške ženske podruž. pozdravila novostanov. podr. Priporočala je Trebčencem, naj vedno ohranijo za podružnico isto navdušenje, ki so je pokazali pri ustanovitvi. Za izgled naj jim služi ravno Tržaška ženska podružnica, ki že 24 let z isto navdušenostjo in neumornostjo deluje v blagor slovenske šolske dece. Za izgled naj si vzamejo tudi češke delavce in delavke v Sumavi, ki vsi brez izjeme, navzlic slabim gmotnim razmeram, po svojih močeh in razmeroma veliko žrtvujejo za svojo „Šolsko matico“. Pozivljaj se posebno slovenske gospodinj, naj se poslužujejo kolikor možno družbinega blaga. Tudi ona se je pridružila želji predgovornikov, da bi družba živela, cvetela in rasla v prospeh tržaškega Slovenstva!

Ker se ni nikdo več priglasil k besedi, je predsednik zaključil shod, kateremu je sledila neprilipena domača pevsko zabava, na kateri sta pevala pevsko društvo „Primorec“ in pevski zbor Vrdejskega Sokola.

Omenjamo konečno, da se je takoj na ustanovnem shodu priglasilo za novo podr. 41 članov in članic, kar je za vasico Trebče vsekakor povoljno.

Po shodu je nabrala gospica Tončka Odinal iz Sv. Ivana za novo ustanovljeno podružnico znesek K 35.15. Srčna hvala gospici nabiralateljici in gg. darovalcem! Omenjamo še posebno, da je g. hotelir Kögel daroval 10 K. Srčna hvala!

Iz Barkovlj. — „Sem pevec in peti, je vse mi na sveti, — zakaj bi ne pel?“

Da, zakaj bi ne peli! Saj je vendar petje, lepo narodno petje, zaklad, ki nam ga morajo zavdati vsi slovanski in neslovanski narodi!

In naša mična, narodna pesem je zato naš ponos, naše vse! V njo so naši dedi vili vse svoje veselje in z njo so se tolčili v hudih časih, narodnega trpljenja...

In zato nam mora biti naša pesem svet, dragocen biser, v katerem vidimo sebe, svojega naroda dušo. Hvaležni moramo biti pevcu, ki nam je zapel par narodnih pesmi; hvaležni društvu, ki nam nudi takega užitka. Zato pa ne zamudimo prilike in pohitimo vsi dne 3. aprila (na belo nedeljo) v Barkovlje, da tam spoznamo lepo slovensko pesem. Le potem porečemo lahko s ponosom tučju: „Vidiš, to je naša pesem, ki je vzklik iz našega naroda, iz prave slovenske duše!“

Zatorej v nedeljo v Barkovlje!

Slovenskim tiskarnam. „Matica Slovenska“ razpisuje s tem natečaj za tisk sledečih publikacij: 1. Zabavne knjižnice XXII. zvezek (kakih 8 tiskanih pol); — 2. Prevodi iz svetovne književnosti, VII. zvezek (19 tisk. pol); — 3. Letopis (kakih 8 tisk. pol). Te knjige se bodo tiskale v 4800 izvodih. Format in papir. Zab. knj. in „Prevoda“ bo tak kakor v dotičnih knjigah „Matic Slov.“ za l. 1909 (41 vrstic na 1 strani), format in papir Letopisa za tak kakor v Letopisu za leto 1907. Stavek kompresen.

P. n. slovenske tiskarne se s tem pozivljajo, da pošljejo svoje oferte do 7. aprila t. l. upravi „Matic Slov.“ v zaprtih kuvertah. Dne 7. aprila ob 9. uri dopoldne se oferti odprejo; p. n. gg. offeranti so vabljeni, da pridejo ob tej uri v društvene prostore „Matic Slov.“ (Kongresni trg, 7).

V oferte je navesti 1. ime knjige, 2. cene za stavek in tisk pole pri 4800 izvodih; 3. cene za event. petit-tisk, tabele itd. (ne tarifalno, ampak z določeno svoto pro pola); 4. ceno papirja po 1000 pol; 5. ceno za event. daljnjih 100 izvodov; 6. ceno za ovoj.

V oferti je ločiti ceno za tisk in papir. Priložiti je vzorec papirja in duplo. Cene je razumeti franko Ljubljana. — Uprava „Matic Slovenske“.

S c. k. gimnazije. — Ozirom na notico, objavljeno nedavno temu v „Edinosti“ o proganjanju nekega dijaka, smo naproščeni od kompetentne strani, da priobčimo to-le pojasnilo:

Vsebinske rešene vesti o pretvezno grdim ravnanjem z nekim dijakom na c. k. državnem gimnaziju ne odgovarja resnici v kolikor se ta disciplinarni slučaj opisuje jednostransko in načinom, sovražnim proti dotičnemu učitelju.

Štvar je bila tako-le: Zadnje dni pred velikonočnimi prazniki, je bil res jeden učenec VII. razreda po konferenci kaznovan radi predrznega vedenja proti jednemu učiteljev. Dotični učitelj pa je — videč, da je učenec po prijavi kazni začel plakati in se je kazal zelo potrtega — izjavil (ne da bi kdo vplival nanj), da hoče biti za to pot milosten in ne zahteva, da se kazni tudi izvrši, da ne bi učenec preveč trpel na posledicah svojega nepremišljenega postopanja.

Vulkan na Krasu. Iz Komna smo prejeli sinoči to-le ekspresno pismo: Med groznim divjanjem burje čuli smo danes popoldne o 2 h 20' strašen polom. Ravno kar prinesel je moč iz Škrbine poročilo, da je bil vzrok temu polomu na Trstelju navstala razpoka, iz koje se neprestano vali gost po žveplu smrdeti dim. Dreve in rastline okoli razpoke so od tega dima popolnoma opaljene. Med ljudstvom vlada panika. Obširno poročilo jutri.

Tako naš prostovoljni poročevalec g. A. Čotar, občinski tajnik v Komnu. Samo ob sebi je umevno, da tej vesti o takem pojavu na Krasu ne bi verjeli niti tedaj, ko ne bi pisali danes 1. aprila. Tako nerodni in najvini pač nismo, za kakoršne nas smatra g. dopisnik, ki si je hotel dovoliti z nami neslano šalo. Razpoka in po žveplu smrdeti dim ostane torej za nas tam, kjer sta nastala, to je v dopisnikovi glavi.

Vojaški nabor. Včeraj, prvi dan nabora za tuje novince, je bilo pozvanih 140, od katerih se je odzvalo 127. Potrjenih je bilo 19, od teh eden za mornarico.

Tržaška mala kronika.

Poskus samomora. Ana Fornacasi stara 19 let, dninarka, stanujoča v ul. Okno

št. 8, je predvčerajšnjem zvečer v samomorniško svrhu izpila v gostilni „Alle Glorie“ v Rocolu večjo količino karbolne kisline. Zdravniška postaja jo je spravila v bolnišnico. Vzrok: nesrečna ljubezen.

Radi tatvine. Trgovski agent Angel Moretti, star 17 let, iz Trsta, stanujoč pri Sv. M. M. zgornji št. 79, je radi posloval k svojemu šefu, jestvinčarju Franu Godmigu v ul. Madonina št. 9 in je vstopil v pisarno zraven prodajalnice. Na mizi se je tam nahajal kupček bankovcev, skupaj 2700 K. kmalu po odhodu Morettija je Godnig konstatiral, da sta iz kupčka zmanjkala dva bankovca po 100 K. Podal je za to ovadbo proti Morettiju, kateri je bil aretiran, ko se je nahajal v kavarni „Reclame“. Pri njem so našli K 7.70 in skrita v nogavici dva bankovca po 20 kron. Odvedli so ga v ul. Tigor.

Koledar in vreme. — Danes: Hugo šk. — Jutri: Frančišek Pavl. ap. Temperatura včeraj: ob 2. uri popoldne + 5° Cels. — Vreme včeraj: oblačno, snega burja.

Vremenska napoved za Primorsko: oblačno, s posamičnimi padavinami. Burja. Zelo hladno. V začetku slabo, potem bolje.

Naše gledališče.

Kdor je videl narodno igro s petjem in godbo

„DESETEGA BRATA“

pred sedmimi leti v gledališču „Fenice“, in predlanskim na našem odru v „Narodnem domu“, so mu gotovo ostali v spominu vsi oni lepi prizori, ono lepo petje in godba ki jo vsebuje „Deseti brat“; in kdor ga je videl enkrat, si ga gotovo želi še drugič in tretjič in še večkrat, kajti „Deseti brat“ je ena najlepših narodnih iger, ki se jo človek nikoli ne naveliča.

Pri igri sodeluje „Šentjakobska čitalnica“ s svojim pevskim zborom in društvenim orkestrom. Iz Ljubljane pa prideta g. Verovšek (Krvavelj in g. Grom (Kvas), torej bo nekaj izrednega in naj nihče ne zamudi te prilike.

V ponedeljek 4. aprila pa se bojo uprizorili še enkrat in zadnjikrat velezbavni

„PROSTOZIDARJI“

v katerih nastopita tudi oba gosta g. Verovšek in g. Grom iz Ljubljane.

Sezona se bliža koncu; le malo predstav bomo še imeli priliko videti na našem odru, zato naj se vsak potruži in uživa, dokler je še prilika.

Tržaška gledališča.

FENICE. — Sinočnja repriza „Ločene žene“ je bila vsled nenavadno slabega vremena slabo obiskana. Zelo aplavdirani so bili: Mila Theren, Guttmann v ulogu sodnika in Olmühl v ulogu dvornega tajnika. Danes se poje prvič ljubka in melodiozna O. Straussova opereta „Valčkov čar“ (Ein Walzertraum).

Društvene vesti.

„Glasbeno društvo Trst“ se prisrčno zahvaljuje g. Dragotinu Gobecu, tajniku hranilnice in posojilnice ter g. Jenkotu, veletrgovcu, ker sta šla društvu na roko, ko je to vprizorilo burko „Moč uniforme“. Istotako se zahvaljuje vsem drugim, ki so se zanimali za našo prireditel in se je vdeležili tako mnogoštevilno.

Nastop „Vrdeljskega Sokola“ bo prihodnjo nedeljo dne 3. aprila ob 5. uri pop. v dvorani „Nar. doma“ v Sv. Ivanu s sodelovanjem domače godbe. Program obsega 6 točk. Vstopnina 40 stot. za osebo, sedeži na odru 40 stot. v dvorani 20 stot. Od 8. do polnoči bo plesni venček.

Pevsko društvo Hajdrih na Proseku naznanja, da se bo vršil v nedeljo 3. aprila 1910 ob 1 uri pop. XXIII. letni občni zbor v društveni dvorani z običajnim dnevnim redom. Prijatelji društva dobrodošli.

Podružnica CMD. v Škedenju bo imela dne 4. aprila ob 4. uri popoldne svoj občni zbor v sobani otroškega vrtca.

Učiteljsko društvo za Trst in okolico naznanja, da ne bo imelo občnega zbora dne 3. aprila, kakor je bilo objavljeno v „Tovarišu“, in da ga je preneslo radi neprilicovanih ovir na 10. dan aprila in sicer v Trebčah. Vsaka šola naj naznani število udeležencev banketa tov. Bratožu vsaj do četrtka.

Podružnica družbe sv. C. in M. v Škedenju ponovi na splošno zahtevanje gledališko predstavo „Cigani“ v nedeljo dne 3. aprila v dvorani g. Miklavca (Kačun) pri Sv. M. Magd. Spodnji. Začetek ob 4 in pol pop. — Predstava se vrši ob vsakem vremenu.

„Narodna Čitalnica“ v Rojanu priredi dne 4. aprila v prostorih „Gospodarske

zadruga“ v Rojanu družinski večer. Na vporedu je petje, tamburanje komični prizori, kupleti in srečolov. Iz posebne prijaznosti sodeluje glasbeno društvo „Trst.“ Začetek ob 4. uri pop. Vstop prost.

„Narodna Čitalnica“ v Rojanu prične po dolgem spanju zopet svoje delovanje in sicer dne 3. aprila se otvorijo Čitalniški prostori Via Montorsino št. 7, I. nadstropje.

Vsi bivši člani se uljudno prosijo da posetijo Čitalnico kjer bo vedno dosti časopisov na razpolago; priporoča se pa tudi novim članom, posebno mladini, da pristopijo v društvo.

Članarina je 60 stot. mesečno. Čitalnica je odprta vsak večer od 7—10 ure.

Člane in prijatelje „Trgovskega izob. društva“ v Trstu vabimo na naš „Vijolični večer“, ki bo dne 3. aprila v lastnih prostorih ul. S. Francesco d'Assisi št. 2 I. Začetek točno ob 7. uri zvečer.

V lepo prenovljeni dvorani ob zvokih slov. pesmi (pelo bo pevsko društvo „Kolo“) bo mnogo veselja.

Uprizori se tudi enodejanjka: „Dobro došli, kdaj pojedete domov?“ Ob koncu pa se veselo zavrtilimo.

DAROVI

— Nabralo se je na Velikonočno nedeljo v gostilni Jožefa Terčelj pri Sv. M. M. Zgornji za moško CMD v Trstu K 2-62. Darovali so: Ludovik M. 60 st., Škulini A. 40 st., Babič K., Terčelj F., Primšič R., Božec I. Kobal I. po 20 st. Groznik F. 30 st., Stefe J. 32 st.

Denar hrani uprava. **Nabiralniki družbe sv. Cirila in Metoda** v upravi tržaške moške podružnice so dali v marcu t. l. sledeče dohodke:

krčma pri Kosiču	K 15—
krčma N. D. O.	6-36
kavarna Balkan	11—
kavarna Commercio	29-85
restavracija Balkan	1-12
pri gospe Biček	24-67
knjigarna Gorenjec	2-10
krčma „Pri Francu“	5-24
krčma pri Babniku	3-16
krčma Štranj	2-88
Čitalnica	—30

Srčna hvala! — Za Svetoivansko podružnico CMD. nabrala v nedeljo mešana družba in nekateri člani „Mladine“ deloma v Rovtahn, deloma na osmih pri Škabarju in pri Taljovki na Frdeniču K 11-24.

DVORANA ZA SODNE DRAŽBE

ulica Sanità 23-25 pritličje.

Dražba, ki se bo vršila v soboto 2. aprila ob 9.—12. ure.

Kredencična omara z marmorjem, divan tapetiran z galerijo, jedilna miza, omare za knjige, ura za reguliranje z uteži, stolice in fotelji, nočne omare, chiffonier, umivalniki z marmorjem, z ogledalom za eno osebo, pisalna miza, slike, trofej z orožjem, kitajske vaze, igralna mizica, pisalni stroji, železna blagajna št. 3, decimalka, étagers, stiskalnica za pisma.

Od 3.—6. pop. Velika množina vrvi,

posode za olje „Samtoral“, čopiči, lonci,

manometer, densameter, diagram, multiplika-

tor, zobotrebeci, ščetke, žveplenke, platnene

srajce, nogovice za gospode in ženske, klo-

buki za gospode, mrežice.

Ljudska posojiln. in hranil. na Kozini

registr. zadruga z neomej. zavezo

vabi na

redni občni zbor

ki so bo vršil

dne 10. aprila 1910 ob 3. uri pop.

v prostorih g. Ivana Dekleva na Kozini.

DNEVNI RED:

- 1) Pozdrav predsedništva.
- 2) Poročilo načelstva.
- 3) Poročilo nadzorstva.
- 4) Potrjenje letnih računov.
- 5) Slučajnosti.

Načelstvo.

Trgovina jestvin in kolonijal. blaga

Jakob Košmerlj

Trst, Via SS. Martiri št. 11

Suho grozdje, sveže gnjati, frišno maslo in druge različne jedi.

Pošiljam tudi na dom in na deželo.

Priporočam se slavnemu občinstvu.

Veliki kinematograf BELVEDERE
TRST - ulica Belvedere 19 - TRST

TRI NOVOSTI! — Od 1. do ponedeljka 4. aprila 1910 — **TRI NOVOSTI!**
 1) HEIDELBERG (Po naravi). 2) CLEOPATRA (Veličastna zgodovinska drama v barvah). 3) Za konec „SMEH“.

Prvi sedeži 40 st., II 20 stot
Otroci in vojaki 10 stot

Mnenje gospoda dra. H. Pehama, Dunaj

docenta babištva.

G. J. SERRAVALLO

Trst.

Vaše **ŽELEZNATO KINA-VINO SERRAVALLO** (Vino dt China Ferruginoso Serravallo) je izdelek, katerega predpisujem operiranim ženskam, ki se nahajajo v rekonvalescenci, in s katerim sem dosegel jako dobre vspehe.

DUNAJ, 15. oktobra 1907.

Dr. PEHAM.

GIOVANNI MICHEUCICH

MEHANIČNA DELALNICA

TRST, VIA TIZIANO VECELIO ŠT. 4, TRST

SPREJEMAJO SE V POPRAVO PARNI STROJI IN KOTLI, VSAKOVRSNI MOTORJI NA GAS IN BENZIN. — VSAKOVRSNA INDUSTRIALNA DELA V KOVINAH IN KOTLARSKA BAKRENA DELA.

VSE NAROČBE SE IZVRŠIJO Z NAJVEČJO SKRBNOSTJO IN NATANČNOSTJO.

PRORAČUNI IN NAČRTI.

TELEFON ŠTEV. 22 53.

Adolf Kostoris

skladišče oblek za moške in dečke

Trst, via S. Giovanni 16, I. n

(s raven Restavracije Cooperativa ex Hacker

prodaja na mesečne ali tedenske

obroke obleke in površnike

moške, perilo itd.

Najdogovornejše cene

POZOR! Skladišče ni v pritličju ampak v prvem nadstropju

Trgovin. čevljev

Antonio Bassi. Trst. ul. del Rivo 42

VELIK IZBOR ČEVLIJEV LAST-

NEGA IZDELKA PO ZNIŽANIH

CENAH, DA SE OLAJŠA SL.

OBČINSTVU NAKUP.

Širite „Edinost“!

Velika zaloga fotograf. aparatov s pritliklinami

Rodolfo Buffa

optik, Trst, Corso šte. 2.

Bogat izbor Kodakovih aparatov in vseh izdelkov znane družbe „Eastman KODAK“. Aparati Zeiss. Goerr. Huttig, Ernemann, Krügener, Busch. Mackenstein itd.

Tvrda sprejema vsa dela razvijanja fotografij, izdeluje in povečuje fotografske posnetke vestno in PO NIZKI CENI.

CAMERA „BS.URA“ na razpologo gg. klijentom.

Navadni in prizmatični daljogledi (Feldstecher) gledališki daljogledi, naočniki baro-ja termometri ter vsi opt. predmeti.

Plošče, film in papir iz najboljših tovarov.

POHIŠTVO

SOLIDNO: in: ELEGANTNO

PO ZMERNIH CENAH

RAFAELE ITALIA

TRST - V/A MALCANTON - TRST

Velika zaloga praznih buteljk

Trst, Via delle Ombrelle 5. Telefon 71, Romano 11.

GUIDO & UGO COEN

100.000 buteljk od šampanjca za refošk. Prodajajo in kupujejo se buteljke vsake vrste za refošk, šampanjec, bordeaux, rensko vino, konjak, itd. — Velika zaloga buteljk od pol litra in od eden in pol litra. Damjane iz stekla optične

Prevzamejo se določiljave na deželo. Kupuje razbito steklo vseh vrst

Priporočamo našim **KOLINSKO CIKORIJO!**
 --- gospodinjam --- iz EDINE Slovenske Tovarne v Ljubljani. ---

— Namesto venca na krsto pok. Avg. Constantini je daroval naš požrtvovalni g. Pavel Zorko za opensko podružnico Sv. Cir. in M. 15 K, g. udova Logar v isti namen 10 K. Prisrčna hvala! Pomotoma zakasnelo.

— Namesto cvetic na krsto pok. Alojzije Piščanec, roj. Stubel, daruje „Cirilme-todar“ 5 Kron za opensko podružnico. — Hvala!

Vesti iz Goriške.

Iz Nabrežine. Ni drugače, nego da zopet podrežemo vodstvo južne železnice radi nečuenih krivic, ki se nam gode na tukajšnji postaji pod sedanjim postajenačelnikom. Kar je ta zagriženec prišel na nabrežinsko postajo, je vposlenih tu tudi nekaj furlanskih delavcev, česar ni bilo nikoli doslej. Pa naj bi že bili — saj jim nismo zavidni kakor so oni nam — ako bi se le dostojno vedli ter spoštovali naš kraj in našo narodnost. Ali temu ni tako. Ravno narobe je. Čujte le! Ti ptujci, ki uživajo gostoljubje in jedo kruh na naši zemlji, so tako drzni in prepotentni, da našega domačega delavca-trpina psujejo s ščavo in mu celo v obraz pljuvajo!! Take elemente in tako — kulturo nam dovaja semkaj naš postajenačelnik. Kaj takega še nismo doživeli na naši postaji. Postajenačelnik pa je gluhi in slep za to; nič ne vidi, in nič ne sliši. Umevno to! Za njegovo „pravičnost“ zadoščajo dve dejstvi: da so oni, ki žalijo, Italijani, a oni, ki trpe žaljenja — Slovenci!!

Tudi med poduradniki se nahaja en takov — kulturonosec, ki se je drznil žaliti z besedo ščavo slovenskega uradnika, meneč, da Slovenci naj se uče kulture od — Furlanov. (Kakova kultura da je to, je razvidno iz gori rečenega). Sedaj pa poslušajte, kaj je vodstvo železnice ukrenilo! Kaznovalo je — slovenskega uradnika. Čim je bila „preiskava“ dovršena, je bil našinec premeščen iz Nabrežine. Onemu poduradniku, ki je bil že enkrat tožen pri okrajni sodni pri Komnu radi enake psovke na škodo neke Nabrežinke — katero stvar je poravnala njegova žena — in je bil radi sličnega dejanja prestavljen k nam s Kranjskega — takemu brezobraznežu pa se ni nič zgodilo, ter ostaja na naši postaji, da more dalje svobodno žaliti nas na naših tleh!

S takim postopanjem kaže vodstvo južne železnice, da odobruje taka žaljenja in jemlje na-se odgovorno zanje. To ne sme ostati brez posledic. Ali če bi bil načelnik nepristranski uradnik, bi se vendar ne go-dile take stvari in ne bi nastale razmere, kakoršnih še ni bilo na nabrežinski postaji. V kratkem — še!!!

x Deželna hipotečna banka je razposlala naznanilo, da prične z novim poslovanjem po 4 in pol odstot. s 15. aprilom. S tem je ustrezno posestnikom, ki menijo najeti posojila, ker se je sicer povišala obrestna mera od 4 na 4 in pol odstot., vendar pa odpade skoraj popolnoma dose-danji pretirani utrček, ki je znašal 7 odstot. Baje se zniža na 1 odstot.

Iz Sežane. 10-letni Fran Vončina iz Trsta je nabral 3 K v veseli družbi v Sežani pri Amfu v odgovor „Slovenca“; denar hrani ženska podružnica C. in M. v Sežani.

Mladina posnemaj ta izgled!

Kam na belo nedeljo? Dne 3. aprila vsi v Plave, k veliki predstavi narodne igre s petjem „Zaklad“. Nastopi 30 igralcev in igralic, možki in mešan zbor. Igro vodi g. Turek-Novinsky. Začetek ob 3.30 pop. na dvorišču g. Križniča ob železnici. Po predstavi koncert, šaljiva pošta, ribji lov, šaljivo srečkanje.

Vesti iz Istre.

Iz Boršta. V neki gostilni v Borštu je bilo dne 23. III. 1910 zvečer zbranih nekaj jako duhovitih oseb. Šteli so se med zgodovinarje, politike, etimologe itd. ter prišli konečno po dolgotrajnem razgovoru do zelo pametnega zaključka; da smo vsi Slovenci barbari in žal da jim je, da so Slovenci. Tako govore Slovenci v družbi — Nemci. To je škandal, ki presega vse meje, ki mora vzbuditi vihar ogorčenja ne samo v vsakem Slovanu, ampak tudi v vsakem poštem človeku. Namesto da bi ti ljudje delovali v slovenskem narodnem duhu, da bi probujali narod in s tem krepili slovenski živelj, pa delajo ravno nasprotno.

V Borštu so vsi prebivalci Slovenci in kakor taki govore tudi barbarski jezik; kako je torej možno, da oni kulturnosci tako radi med barbari prebivajo ter si služijo med njimi vsakdanji kruh. Pojdite proč od barbarskega naroda, proti severu ali proti jugu, pojdite kamor-koli, pojdite pač tja, kjer mislite, da je narod kulturn, da pridete med svoje ljudi! Ker že znate tako dobro kritizirati, zakaj pa niste zasejali svojo kulturo med ljudstvo. Bržkone pa gospoda z dne 23. zvečer nima nobene kulture, kajti danes ve že vsaki otrok, kateri narodi so bili barbarski!

Družba obrekovalcev pa še tega ne ve, Da Slovenci niso barbarski narod, to vemo že iz zgodovine, kar pa je vam še španska vas. Barbari so napadali druge narode in se živili z ropom; Slovenci pa tega niso

delali. Prvo delo, ki so je opravljali naši pradedje po krajih, kamor so dospeli, je bilo to, da so začeli krčiti les, sušiti močvirje in staviti svoje hramove. Obdelovali so polje, redili živino in gojili čebelo, kakor še mi delamo to dandanes. Bili so in so mirni in deloljubni ljudje in ne barbarski. Slovenci so že imeli precejšnjo omiko takrat, preden so se preselili narodi in ako nam pripisuje že zgodovina omiko, nam jo vendar ne bodejte jemali vi nezgodovinarji in nepolitiki. Pregovor pravi: „Črevljar naj ostane pri svojem kopitu!“

Lahko rečem z mirnim srcem, da oni so izdajalci slovenske domovine, ki se sramujejo svojega materinega jezika. In te bi bilo treba poiskati in jim naprtiti zaslužen kazen.

Ne iščite izdajalcev tam, kjer jih ni, ampak udarite na svoja prsa in recite: Mi smo izdajalci slovenske domovine!

Bodi konec takemu izdajalskemu obreko-vanju!

Vsakemu Slovincu in vsaki Slovenki naj bo zvest, da je Slovenec in Slovenka, v dolžnost vseh dolžnosti. *Gromsky.*

Izobraževalno in olepševalno društvo „Zveza“ v Očizli — na novo ustanovljeno — priredi svoj prvi zabavni večer na belo nedeljo dne 3. aprila. Na programu so petje, godba in ples. Zabava se bo vršila v prostorih g. Antona Korošca v Očizli. Začetek ob 4. uri pop.

Iz Kozine. V ponedeljek dne 4. aprila 1910 se bo ob 5. uri popol. vršil v prostorih g. Ivana Dekleva na Kozini ustanovni shod podružnice dr. sv. Cirila in Metoda. Rodoljubkinje! Rodoljubi! Udeležite se polnoštevilno tega ustavnega shoda ter dokažite, da znate braniti čast družbe pred domačimi sokravnimi sovražniki ter, da znate ceniti pomen in namen družbe! Pomislite in uvažujte, da bi bil naš slovenski narod brez pomoči družbe sv. Cirila in Metoda še danes ukovan v italijanskih, oziroma nemških sponah! Pomislite matere-Slovenke, koliko otrok-Slovenec je rešila že družba sv. Cirila in Metoda iz žrela naših narodnih nasprotnikov ter jih ohranila naši materi Sloveniji!

Kolikor več zavednih Slovencev nam vzgoji naša družba; toliko bližje bomo svojemu cilju in toliko lažje pridejo naši sinovi do kruha!

Upamo, torej, da se vsaki zaveden Slovenec in vsaka zavedna Slovenka iz tukajšnje okolice pridruži našemu in vsega slov. naroda obupnemu klicu ter da pristopi novoustanovljeni podružn. družbe sv. Cir. in Metoda.

V Herpeljah priredi v nedeljo dne 3. aprila pevsko, bralno in sokolsko godbeno društvo „Zvezda“ iz Herpelj plesni venček v prostorih g. Ivana Baša v Herpeljah. Začetek ob 5. uri pop.

Druge slovenske dele.

Vipavska železnica. V torek je v Vipavi zboroval železniški pododbor za gradnjo vipavske železnice. Pododbor je sklenil tozadevno spomenico, ki se predloži osrednjemu odboru v Ljubljani. Posvetovanja se je udeležil tudi drž. posl. dr. Žitnik.

Odvetniški izpit je napravil pristav finančne prokurature v Ljubljani g. dr. Hubert Souvan.

Književnost in umetnost

Beseda o slovanskem obrednem jeziku pri kat. Jugoslovanih. Pod tem naslovom je izšla brošurica, v kateri je ponatisnjena razprava, ki jo je objavila „Edinost“ pod naslovom: „Škofu Naglu v slovo“. — Priporočamo to brošurico, ki se dobiva v tiskarni „Edinost“ za ceno 30 vinarjev vsem oni, ki se zanimajo za predmetno vprašanje. Čisti dobiček je namenjen zgradbi novega šolskega poslopja pri sv. Jakobu.

Razne vesti.

Podkupljiv senator. Senator Allos v Zdr. drž. je bil s 40 proti 9 glasom obsojen, ker se mu je dokazalo, da se je dal podkupiti.

Panificio
renomirana tvornica za pečenje izvrstnega
črnega in dezertnega kruha.

Za Trst in okolico
!! se sprejmejo poverjeniki !!

jako lukrativnega podjetja na Reki. Proti dobri pro-viziji. Ponudbe na „Inseratni oddelek Edinosti“ ulica Giorgio Galatti 18 pod „Podjetje šte. 512“.

Na obroke! Vellika Izbera Na obroke!
izgotovljen. oblek za gospode in manuf. blaga

po jako zmernih cenah
JAKOB DUBINSKY, Trst, Barriera 34, II. n.

MALI OGLASI
MALI OGLASI se računajo po 4
stot. besedo. Masno tiskane be-
sedice se računajo enkrat več. Naj-
manjša pristojbina stane 40 sto-
tink. Plača se takoj lns. oddelku.

Na deželi hotel, restavracija, dv. rana, 17 sob
vrt, 8000 m² obdelnega zemlji-
šča blizu ko odvara se proda ali da v najem. Kupi
se samo ako se plača na račun 6000 kron. Agencija
Acquidotto 6, Kremsier 525

Žganjarna z dekretom, dobra pozicija se ta-
koj proda. Pojasnila daje Rudolf
Može, rca inata št. 1. 526

Pozor! M. LEVI Pozor!
Trst - ul. Ombrello 6, III. nad. Trst
kupuje rabljeno pohištvo, ponošene obleke in
svalire stroje. Habi dopravnico. Pride sam na dom

Gospodarsko in komunalno društvo v Ljubi-
ni Krasu da svojo prodajal-
no z m. inanim bigom v najem. — Prodajalna daje
okrog 12-000 kron pri meta na mesec. — Pojasnila
in pogji pri načelnstvu. 478

Prodajalnica jestvin v dobrem po-
ložaju z malimi
stroški proda se radi premlitve v okolico. Več se poizve
v l'pravništvu Edinosti. 514

Odda se meblirana soba pri slovenski družini
3 minute od južnega kolodvora. Ul.
Ti amella 3, II. n., vrata 8. 300

Radi odpotovanja proda se po riziki
cenigostilniška opra-
va, klop, kopeji itd Naslov Edinost. 519

Odda se v našem meblirana soba v ulici Com-
merciale šte. 4. II. n. 200

Zobotehniški pomočnik z tri-letno
prakso in
dobrimi spritvami išče službe pri kakem zobozdrav-
niku v Trstu ali v drugem mestu. Naslov pove In-
seratni oddelek Edinosti. 700

kuhinjskih potrebščin

kožev, stolic, stekla, lesenih predmetov,
svetilk, žlic, vilic, kozarcev in butelj
za krčmarje. **Jos. Adamich, Trst**
ulica Giulia vogal ulice Kandler št. 10

Guido Levi Minzi
Nova in bogata zaloga
vsakovrstnega
POHIŠTVA
špalske in jedilne sobe na izdoru.
Najnovejši uzorci.
Trst, Via dei Rettori št. 1
Telefon št. 71 Romano IV.

Tomo Kelemenic
krojač
ulica Giulia št. 31, I. nad.
priporoča svoje moderno urejeno kro-
jačnico, v kateri se izvršuje vsa dela
spadajoča v krojaško stroko.
Cene zmerno. Svoji k svojim!

Prodam za hrčme več mis, stolic, velike ku-
hinjske omare ter automati „Dali or“
ulica Portiana šte. 690 II. desno. 529

Posestnik i pisalnih strojev.

Kdor se hoče izogniti nadležnim in dragim popravam
ter želi ohraniti pisalni stroj v popolnem redu i
brezhibnem stanu naj ne zamudi naročiti se
za mesečno čistjenje in vzdrževanje pisalnih
strojev, s čimer se zajamči stroj za neomejen čas
in trajno delovanje. CEM - K I - na mesec za stroj
Alfred Kubiček, Trst
Corso šte. 23, prvo nadstropje.
(Popravljalnica pi-alnih strojev s zalogo pečatov
barv, trakov itd. itd.)

ANTON SKERL
mehanič, zapris. ženi zvedenec
TRST, Carlo Goldonijev trg šte. 11
Zastopnik tovarne koles in motokoles „Puch“
spejaja in zaloga električnih strojkov, met in profila gra-
dov, sončnikov, in fotograf. Zaloga priprav na točiti. Iva-
rina delavnica za popravilanje šiv. strojev koles, motokoles itd.
Velika zaloga pripadkov po tovar cenah.
TELEFON šte. 1784.

Največje narodno spedijsko podjetje
na Kranjskem
JOSIP SKERLJ
Ljubljana Dunajska cesta 29 (ex Bavar. dvor)
se priporoča za vsa v spedijsko stroko spadajoča
uročila, katera izvrši točno in solidno
: po najnižjih cenah.

Jure Karaman
Zaloga vina: V. Tintore 10. Gostilne:
Via Scorzera 4 in V. Valdirivo 14.
Gosp. Jure Karaman iz Krla (Jesenice)
Dal. avija izložil je na zadnji mednarodni
razstavi v Parizu svoja izvrstna dalmatin-
ska vina (črno, belo, opolo in refosk) in bil
odlikovan z diplomo čiste kuhinje in čast-
nim križcem (Diplôme de Médaille
d'or avec Croix d'Honneur
du Mérite.

SAMO
MINLOS^{OV} PRALNI PRAŠEK
KAKOR EN MOŽ SE GA DRŽE MILIONI
Je tisti, o katerem pravi znani in odlični kemik milos
industrije, g. dr. K. DEITE — Berlin, da ima velike
pralne moč
večje nego milo ali milo in soda.
ne da bi se lotili perila.
Minlos^{OV} pralni prašek
je torej najboljšo, kar se more rabiti za pranje pe-
ril, varuje perilo kar se najbolj da misliti, je POČENI
in daje
bliščečo beloto in je popolnoma brez duha.
Zavitek 1/2 kg stane samo 30 via.
Dobiva se v trgovinah z drogerijami, kolonialnim bla-
gom in milom.
Na debelo L. Minlos
Dunaj I. Mölkerbastei 3.

Bogomil Pino
bivši ura: v Sežani
ima svojo
novo prodaj-
alnico : ur
v TRSTU, ulica
Vincen. Bellini 13
nasproti cerkve
sv. Antona novega.
Vsakov. verižic
po tovar cenah.